

Malá vzpomínka na velkou osobnost

 poc24.cz/politika/mala-vzpominka-na-velkou-osobnost

scipio

18. 2. 2023

V polovině února tohoto roku vzpomínáme nedožitých sedmdesát let významného levicového intelektuála, nepřehlédnutelného polistopadového politika Miloslava Ransdorfa. Rodák z Rakovníka přišel na svět 15. února 1953, opustil nás předčasně v lednu před sedmi lety.

Muž encyklopedických znalostí, komunista, známý polyglot, pedagog, velmi zdatný a pilný publicista, přední český marxista, ale také poctivý český vlastenec, vášnivý obhájce principů mezinárodního práva jako prevence válečných konfliktů, vynikající rétor, velký znalec historie a filozofie i ctitel vážné hudby, již od mládí prokazoval trvalý hlad po stále nových informacích.

Díky nim dokázal na vysoké úrovni diskutovat mnoho témat z různých oborů, a to nejen se svými kolegy, ale i novináři či lidmi jiného světového názoru. Což později využil zejména během svého působení v české i evropské politice.

Miloslav Ransdorf měl nejen zdravou ctižádostivost, ale též vynikající paměť a díky tomu měl k diskutovaným tématům po ruce vždy takřka neprůstřelné argumenty. Nelze samozřejmě opomenout ani to, že vahou své osobnosti vystupoval nejen na parlamentní půdě důsledně proti nehorázným a vylhaným požadavkům Sudeťáků na majetkové nároky vůči naší zemi a proti přepisování dějin. I zde vystupoval vždy se znalostí věci a měl po ruce permanentně řadu historických pramenů a faktů, kterými čelil lživé mediální propagandě živené nejrůznějšími Jidáši a přísluhovači cizáckých zájmů.

Mezi jeho klasické a oblíbené výroky patřil ten, že pravda je vektor. Právě toto stručné, avšak naprosto zásadní a přesné sdělení velmi dobře charakterizuje člověka a politika Ransdorfa, jeho celoživotní zaměření, ale neméně i jeho odkaz, a to samozřejmě nejen v podobě napsaných knih, odborných studií, novinových článků a rozsáhlé knihovny, kterou vlastnil a která čítala na 50 tisíc svazků, včetně vzácných tisků. Miloslav Ransdorf byl skrz na skrz vysoce kulturní člověk, miloval knihy a literaturu obecně. V mládí provozovat historický šerm, zajímala jej historie husitského hnutí, které se průběžně věnoval i po ukončení svých vysokoškolských studií.

Podporoval protiválečné hnutí. Trvalou inspiraci čerpal z života a díla velkých osobností naší i světové historie. V neposlední řadě byl i velkým přítelem kubánského lidu v jeho úsilí jít vlastní cestou k nastolení vysoce solidární, soběstačné společnosti, suverénní země, která odmítá být poslušným vazalem jedné upadající agresivní velmoci, která je zvyklá si za dolary pořídit cokoliv, včetně plánování a následné realizace převratů v tzv. neposlušných zemích, neváhá přitom ani vysoce honorovat osoby zrazující svoji vlast. Je to stále stejná studenoválečnická politika, která je pevně usazena ve významné části vojenských, průmyslových a politických kruhů v USA.

Ransdorf vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (1977). Do roku 1984 zde pak přednášel antickou a středověkou filozofii. V roce 1982 se stal kandidátem věd. Ve svých vědeckých

pracích se věnoval zejména dějinám filozofie a ideologií. Ve druhé polovině 80. let pracoval v prognostickém ústavu. V 80. letech vydal několik knižních publikací: *Kapitoly z geneze husitské ideologie*, *Zdeněk Nejedlý, Z myšlenkového světa reformace*.

Miloslav Ransdorf měl výrazně nakročeno k dráze pedagoga, vědce, publicisty a spisovatele, možná též prognostika a analytika či také diplomata. Není pochyb o tom, že Ransdorf by byl skvělý diplomat. Převrat v roce 1989 však změnil život nás všech a mnohým jej přímo převrátil na ruby. Miloslav Ransdorf se stal politikem na plný úvazek a po volbách v roce 1990 zasedl v řadách komunistických poslanců ve Federálním Shromáždění ČSFR. Setrval zde do konce roku 1992 a zániku federace. Brzy se stal nepřehlédnutelnou postavou komunistického klubu, který tehdy disponoval řadou vysoce vzdělaných osobností s přirozenou autoritou, a to zejména díky svým rozsáhlým znalostem a skvělým rétorickým schopnostem. Svě zkušenosti z tohoto období shrnul v třídílné sérii *Anatomie parlamentu*. Zde na mnoha příkladech ukázal naprostou nekompetentnost a fanatismus české pravice, která podstatným dílem přispěla k majetkovému převratu v celé obludné podobě a jeho katastrofálním důsledkům pro naši zemi především v oblasti sociální a ekonomické, ale i duchovní. Připomíná i značný podíl českých pravicových poslanců na rozpadu společného státu Čechů a Slováků. Ano, ani tato část naší historie nesmí zapadnout prachem zapomnění. Mnohým by se totiž velmi hodilo, aby se na tuto dobu, její hlavní aktéry a následky jejich krátkozraké politiky úplně zapomnělo.

„Dokud budou v politice místo kvalifikace a výkonu rozhodovat intriky, dokud tu budou lidé, kteří nemají vlastní myšlenkový profil a jsou to prázdné nádoby, do kterých obsah dávají různí tvůrčové image (image makers), pak bude česká politika jen jeden nikdy nekončící řetěz frustrace a zklamání. Přiznejme si, že to není jen věc voličů, ale také nabídky, které se jim dostává“, tyto věty napsal Miloslav Ransdorf v roce 2014. Mohl je ale klidně napsat třeba již

v polovině 90. let. Mohl by je právě tak zopakovat i dnes, kdyby tu s námi byl. Jsou totiž stejně aktuální, neméně naléhavé a naprosto přesné. I to svědčí o jeho schopnosti trefně popisovat panující bídu české politiky. Nejhorší na tom je, že tento stav již trvá příliš dlouho a tolik potřebná změna stále není na pořadu dne.

Od roku 1993 do roku 2004 vykonával funkci místopředsedy KSČM a v této pozici vykonal obří kus práce. Díky ní si čeští komunisté udrželi velké množství kontaktů se svými sesterskými stranami prakticky na všech kontinentech. Právě Ransdorf díky své pověstné pracovitosti a mimořádným jazykovým schopnostem stál na počátku při navazování těchto kontaktů a v tomto směru navíc začínal prakticky od nuly. Opravdu enormní práce hodná člověka velkého formátu. Jak už to tak bývá, patřičně doceněna vlastně nikdy nebyla. Od roku 1996 pak osm let působil jako poslanec Sněmovny. Zastával post místopředsedy zahraničního výboru. V průběhu 90. let se stal intelektuální ozdobou české levice a nepřehlédnutelnou osobností celé naší politické scény.

Od roku 2004 až do své smrti byl poslancem Evropského parlamentu. Zde zastával post prvního místopředsedy výboru pro průmysl, výzkum a energetiku. Ostatně Ransdorf svými schopnostmi přerostl naši Poslaneckou Sněmovnu již dávno předtím, než z ní odešel plnit povinnosti europoslance a zcela bez nadsázky se stal brzy po vstupu na půdu Evropského parlamentu výrazným politikem evropského formátu. Díky svým znalostem byl respektován i politickými soupeři. U nás doma však zůstávalo stále vše při starém. Většinou se vůbec nepsalo a nehovořilo o jeho práci europoslance, o jeho knihách, ale sledovaly se téměř výhradně jen jeho automobilové nehody (vždy se k nim stavěl čelem a nijak je nebagatelizoval) a domnělé aféry. I když i tyto vždy dokázal konkrétními důkazy vyvracet, pro sdělovací prostředky hlavního proudu a zastydlé antikomunisty zůstal Ransdorf stále vhodným terčem mimořádně hloupých až primitivních pomluv. Nikdo se ale ani poté, kdy všechny ty pomluvy a lži byly vyvráceny, neomluvil. U nás žel stále platí, že

když někdo skutečně hodně umí a zná, stává se terčem závisti a pomluv. A Ransdorf opravdu hodně znal a uměl. Proto se stával pravidelným cílem povrchních odsudků i vulgárních pomluv toho nejhrubšího zrna.

On sám se na adresu českých médií vyjádřil už před lety slovy, která neztratila vůbec nic ze své podstaty: *„Česká média jsou zahlcená banalitami, polopravdami, bulvární špínou i promyšlenou lží. K pravdivým informacím se čtenáři musí lopotně dopracovávat a denně si cvičit svou schopnost kritického myšlení. Stávají se jakýmsi archeology pravdy.“*

Miloslav Ransdorf během svého života pravidelně psal knihy, většinou v nich zpracovával témata z historie a filozofie. Tuto formu komunikace považoval za velmi důležitou. Věřil v budoucnost knih jako důležitého prostředku kultury a sdělování informací. Sám o tom napsal: *„Dnes se mnozí snaží lidem namluvit, že nastal konec tištěné kultury. Nevěřím tomu a naopak jsem hluboce přesvědčen o budoucnosti knihy jako prostředku sdělování a rozvíjení i kritiky myšlenek. Protože věřím v budoucnost knih, píšu je.“*

Jeho knihy se nečtou snadno. Jsou psány velmi hutným stylem a vyžadují od čtenáře stálou spolupráci a trpělivost. Je znát, že je psal vědec s gigantickými znalostmi z oblasti společenských věd. Většinou též obsahují velmi rozsáhlý poznámkový aparát. Kromě již zde zmíněných publikací je Miloslav Ransdorf autorem i těchto knih: *Staré struktury a lustrace v novodobých dějinách* (1992, napsal společně s V. Dvořákovou a J. Kuncem), *Mistr Jan Hus* (1993), *Muž velké touhy: Komenský proti proudu dějin* (1995), *Hledali spravedlivější svět I. Od Luthera po Jeffersona* (1996), *Nové čtení Marxe I.* (1996), *Čechem volbou: Militantní racionalista Kurt Konrad* (1997), *Bezpečný domov, otevřený svět* (1998), *Muž svědomí Ernesto „Che“ Guevara* (2000), *... není všem dnům konec* (2006), *Svět zleva: nový pohled na současný svět* (2007, napsal společně se S. Sujou), *Věk nejistoty* (2009), *Ekonomika pro člověka*

(2010), *Nové čtení Marxe I. a II.* (2010, 2012). V roce 2019 pak vyšla publikace *S Ransdorfem o marxismu*, která je souborem jeho přednášek z let 2011–2014 konaných v Klubu společenských věd.

Miloslav Ransdorf byl nesmírně moudrým, agilním a znalým člověkem, vždy náročným na svůj pracovní výkon. Ačkoliv se dožil jen 62 let, zanechal ze sebou enormní množství práce jako politik i jako publicista a spisovatel. Byl nevšední osobností s obrovským akčním záběrem, i proto má smysl se k jeho dílu stále vracet.

sdíletj na